

Zpravodaj SCHOK 1-2/2015

OBSAH

Aktualita		Aukční přehlídky plemenných kozlíků v roce 2014	56
Objednávka Levitape - žádost a příbal. leták jako příloha	1	Produkce plemenných beranů v ČR v roce 2014	58
Úvodník		Beskyde, Beskyde	69
Vážení chovatelé	2	Pořád je co se učit	
Aktuální informace ze SVS o obchodování s ovci a kozami	2	Kozí mléko jako funkční potravina?	70
Ze života Svazu		Inseminace koz	72
Zápis z jednání Spolkové rady SCHOK z.s. - 11. 2. 2015	4	Čtenáři nám píší	
Zápis z jednání Spolkové rady SCHOK z.s. - 19. 5. 2015	7	Dotaz prof. Horáka	73
Zápis z jednání Spolkové rady SCHOK z.s. - 6. 6. 2015	9	Reakce Ing. Kopuncze na dotaz prof. Horáka	73
Zápis z republikového shromáždění delegátů	10	Úřední deska	
Zpráva o činnosti SCHOK z.s. v roce 2014	12	Metodika kontroly zdraví a nařizené vakcinace na rok 2015	74
Zpráva o hospodaření za rok 2014	14	Pokyn SVS k provádění genotypizace a parentity v chovech ovcí v roce 2015	75
Program činnosti SCHOK z.s. na rok 2015	16	Připravované akce	
Zpráva RK SCHOK z.s.	17	Kalendář akcí	77
Zápis RPKO	19	Společenská rubrika	
Zápis RPKK	21	Odešli od nás	79
Z domova		Gratulujeme	80
II. Národní romanovský šampionát aneb česká romanovská ovce dobývá svět	24	Věcný a jmenný rejstřík 2014	
Výsledky kontroly užitkovosti ovcí a koz v ČR za rok 2014	25	Věcný rejstřík 2014	81
Výsledky testace výkrmnosti a jatečné hodnoty beranů v roce 2014	46	Jmenný rejstřík 2014	82
Pořadí beranů ročníků 2012 a starších podle CPH	46	Odbytový servis	
Pořadí bahnic ročníků 2012 a starších podle CPH	50	Nabídka CD Seč 2014	83
		Náučný kalendář chovatele kôz „KOZÍ ROK 2016“	83

AKTUALITA

■ OBJEDNÁVKA LEVITAPE - ŽÁDOST A PŘÍBALOVÝ LETÁK JAKO PŘÍLOHA

NÁVOD NA ZÍSKÁNÍ ODČERVOVACÍHO PŘÍPRAVKU LEVITAPE PRO ROK 2016

Chovatelům, kteří mají zájem používat odčervovací přípravek LEVITAPE, doporučujeme tento postup:

Upozorňujeme chovatele, že toto je jediný způsob, jakým si lze prostřednictvím distribučního skladu ČMSCH, a.s. zajistit tento přípravek. Jiné hromadné objednávky distribuční sklad ČMSCH, a.s. nebude realizovat.

Vytisknete si "**Žádost o dovoz**" a "**příbalový leták**". Žádost vyplní a potvrdí Vás veterinární lékař a Vy ji zašlete společně s příbalovým letákem na adresu **ÚSKVBL**, která je v hlavičce žádosti. Povolení k dovozu by měl Váš veterinář obdržet do 30 dnů.

Toto **povolení** od ÚSKVBL poté **zašlete nejpozději do 12. 12. 2015** na adresu:

paní Zora Krňanská
Českomoravská společnost chovatelů, a.s.
distribuční sklad veterinárních léčiv
Benešovská 123, 252 09 Hradištko

Tento termín je závazný a nebude prodlužován.

S případnými dalšími dotazy se můžete obrátit na vedoucí skladu **paní Krňanskou, tel.: 725 131 977 nebo paní Peprnou, tel.: 725 884 499.**

Objednávky budou zajišťovány skladem v Hradištku. Sklad objedná Levitape ze zahraničí a následně ho bude distribuovat veterinárním lékařům, kteří jsou uvedeni na povolení k dovozu.

Balení jsou pouze 5litrová, dávkování je 2 ml/10kg.

■ VÁŽENÍ CHOVATELÉ

Chtěl bych se Vám omluvit za to, že Zpravodaj Svazu chovatelů ovcí a koz dostáváte do rukou až nyní. Potíže s dodržením termínu vydání se v letošním roce ještě prohloubily a je naší vinou, že jsme nebyli schopni přijmout taková opatření, aby se to nestalo. Nyní máte v ruce první letošní dvojčíslo, ve kterém Vám předkládáme především výsledky roku 2014 a důležité dokumenty z roku 2015. Do konce roku chceme vydat ještě jedno dvojčíslo, ve kterém se budeme více věnovat skutečným akcím a odborným tématům.

V prvním pololetí roku 2016 chceme zajistit pravidelné vydávání našeho Zpravodaje. Chtěl bych Vás všechny požádat o spolupráci: pošlete nám zajímavé příspěvky, fotoreportáže z chovatelských akcí nebo nám dejte tipy na témata, o kterých byste chtěli číst. Publikované příspěvky i fotografie jsou honorovány - **150 Kč za normovanou publikovanou stranu A4 a 50 Kč za publikované foto nebo obrázek.**

Ing. Vít Mareš

■ POSTUP A KRITÉRIA PRO UZNÁVÁNÍ STATUSŮ RIZIKA TSE V CHOVECH OVCÍ A KOZ A PODMÍNKY PRO OBCHOD S OVCEMI A KOZAMI V RÁMCI EU

Vážení chovatelé ovcí a koz,

v loňském a letošním roce členské státy EU, včetně České republiky, zahájily klasifikaci chovů ovcí a koz a přiznávání statusů z pohledu rizika TSE, konkrétně klusavky (scrapie).

Klasifikace a udělování statusů vychází z nařízení (ES) č. 999/2001 o stanovení pravidel pro prevenci, tlumení a eradikaci některých přenosných spongiformních encefalopatií. Konkrétně se jedná o dvě novely (nařízení Komise (EU) č. 630/2013 a č. 1148/2014), které upravují přílohu VIII nařízení (ES) č. 999/2001, ve které jsou uvedeny podmínky a kritéria pro samotnou klasifikaci hospodářství ovcí a koz.

Výsledkem klasifikace může být přiznání 2 úrovní statusů z pohledu rizika TSE. Prvním je **status kontrolovaného rizika**, který může být přiznán, pokud hospodářství ovcí nebo koz po dobu posledních nejméně 3 let splňuje podmínky uvedené v příloze VIII nařízení (ES) č. 999/2001. Pokud stejná kritéria hospodářství ovcí nebo koz splňuje po dobu nejméně 7 let, lze hospodářství přiznat druhou úroveň statusu, kterým je **status zanedbatelného rizika**.

Klasifikace hospodářství bude realizována pouze na základě žádosti chovatele. Vzor žádosti je přílohou k tomuto dopisu a je taky na internetových stránkách Státní veterinární správy (dále jen „SVS“) v sekci „Formuláře ke stažení“. Chovatel vyplněnou žádost bude adresovat na příslušnou krajskou veterinární správu (dále jen „KVS“). Nejedná se o plošnou klasifikaci všech hospodářství ovcí a koz v České republice, ale o přiznání statusu pouze na hospodářstvích, která o to požádají příslušnou KVS. Hospodářství, které o klasifikaci nepožádá nebo mu nebude ze strany KVS přiznán status rizika TSE, se automaticky považuje za hospodářství s neznámou nakažovou situací z pohledu klusavky (scrapie).

Níže upřesňujeme podmínky, které musí být splněny, aby bylo možné hospodářství ovcí nebo koz udělit status zanedbatelného nebo kontrolovaného rizika z pohledu scrapie.

A. Hospodářství ovcí a koz se statusem **zanedbatelného rizika**.

V rámci tohoto statusu existují 2 možnosti pro udělení statusu, přičemž první možnost se týká pouze hospodářství s chovem ovcí.

1. Hospodářství se statusem **odolnosti k TSE úrovně I** dle přílohy VIII nařízení (ES) č. 999/2001. Tato úroveň je dána tím, že **všechna zvířata na hospodářství jsou první rizikové skupiny, tedy ARR/ARR**. Po přiznání statusu zanedbatelného rizika úrovně I lze na hospodářství přemístit pouze ovce s genotypem ARR/ARR.

V případě, že chovatel na hospodářství přemístí ovci s genotypem jiným než ARR/ARR, musí KVS chovatelé odejmout status zanedbatelného rizika úrovně I. Pokud nová ovce, která nemá genotyp ARR/ARR (bez alely VRQ) bude pocházet z hospodářství se zanedbatelným rizikem, tak hospodářství zůstane status zanedbatelného rizika dle kritérií uvedených v bodě 2. Pokud ale bude nová ovce pocházet z hospodářství s kontrolovaným rizikem, tak celé hospodářství automaticky bude překlasifikováno jako hospodářství s kontrolovaným rizikem. Pokud bude ovce pocházet z hospodářství s neznámou nakažovou situací z pohledu scrapie, tak automaticky celé hospodářství ztratí status a bude bráno jako hospodářství s neznámou nakažovou situací z pohledu scrapie, a to po dobu nejméně 3 let, než může chovatel znovu požádat o udělení alespoň statusu kontrolovaného rizika TSE.

nebo

2. Hospodářství, které splňuje **po dobu nejméně 7 let** tato kritéria:

- Všechna zvířata na hospodářství jsou identifikována a evidována;
- Jsou vedeny záznamy o všech přesunech z/na hospodářství;
- Na hospodářství nebyl potvrzen žádný případ klasické klusavky (scrapie);
- Na klusavku (scrapie) byla vyšetřena všechna podezřelá zvířata, která vykazovala chřadnutí nebo neurologické příznaky s negativním výsledkem;
- Na hospodářství nebyla přemístěna žádná zvířata z hospodářství s výskytem klusavky (scrapie) ani žádná zvířata s neznámým původem nebo bez potřebné dokumentace (například bez certifikátu TRACES v případě zvířat ze zahraničí);
- Zvířata nejsou v přímém nebo nepřímém kontaktu se zvířaty s nižším nebo neznámým nakažovým statusem, včetně pastvy. Tato podmínka se nevztahuje na přepravu zvířat.

Pokud hospodářství splňuje výše uvedená kritéria po dobu nejméně 7 let, může být hospodářství přiznán status zanedbatelného rizika. Po přiznání statusu zanedbatelného rizika musí hospodářství nadále plnit všechny podmínky uvedené v bodech a) až f) a navíc taky podmínky uvedené v bodech g) až i).

g) Chovatel zajistí odsun všech uhynulých a utracených zvířat do asanačního podniku (zvířata starší 18 měsíců se vyšetřují na TSE).

V případě, že chovatel požádá KVS o udělení statusu pro své hospodářství až v roce 2016 nebo později, tak se plnění tohoto bodu hodnotí již při samotné klasifikaci hospodářství. To samé platí i pro následující body h) a i).

h) Na hospodářství může být dodáno (použito) sperma, vajíčka a embrya, která jsou:

- od zvířat z hospodářství se zanedbatelným nebo kontrolovaným rizikem TSE, nebo
- jsou z hospodářství, ve kterém se během života dárcovských zvířat nevyskytl pozitivní případ klasické scrapie (platí pro embrya a vajíčka). Gene-

tický materiál pochází od zvířat nesoucích alespoň jednu alelu ARR v případě vajíček a embryí nebo pochází od beranů s genotypem ARR/ARR;

- i) Na hospodářství mohou být přemístěna pouze zvířata z hospodářství se stejným statutem, tedy z hospodářství se zanedbatelným rizikem TSE. V případě ovcí to mohou být taky zvířata s genotypem ARR/ARR bez ohledu na status hospodářství, ze kterého pocházejí.

Hospodářství s přiznaným statutem zanedbatelného rizika bude podléhat každoroční kontrole ze strany KVS, která bude hodnotit plnění podmínek uvedených v bodech a) až i). V případě porušení kterékoli z těchto podmínek KVS hospodářství odejme status zanedbatelného rizika.

B. Hospodářství ovcí a koz se statutem **kontrolovaného rizika**.

Hospodářství, které splňuje **po dobu nejméně 3 let** stejná kritéria, jako jsou uvedena u zanedbatelného rizika v bodu 2.

Pro přesun zvířat platí, že na hospodářství s kontrolovaným rizikem mohou být přemístěna pouze zvířata se stejným nebo lepším nálezovým statutem, tedy z hospodářství se zanedbatelným nebo kontrolovaným rizikem TSE. V případě ovcí to mohou být taky zvířata s genotypem ARR/ARR bez ohledu na status hospodářství, ze kterého pocházejí.

Mezi další kritéria, která musí být splněna, aby mohl být hospodářství přiznan status rizika TSE, patří:

- V chovech ovcí nesmí být k reprodukci použit beran nebo bahnice s alelou VRQ. Zvířata s touto alelou mohou být z hospodářství přemístěna pouze na jatka nebo do asanačního podniku.

- V případě, že na stejném hospodářství jsou chována ovce a kozy dohromady, respektive jsou na hospodářství chována zvířata zařazena do kontroly užítkovosti dohromady se zvířaty, která v kontrole užítkovosti nejsou, se takovéto hospodářství klasifikuje jako celek a vztahuje se na všechny ovce a kozy, které se na něm nacházejí.

V případě, že se na hospodářství s uděleným statutem rizika TSE vyskytne pozitivní případ klasické klusavky (scrapie) nebo se epizootologickým šetření zjistí spojitost s hospodářstvím, ve kterém byl pozitivní případ klasické klusavky zjištěn, KVS neprodleně takovémuto hospodářství status odejme.

SVS zajistí na svých internetových stránkách uveřejnění seznamu všech hospodářství ovcí a koz, kterým KVS přizná status z pohledu rizika TSE.

Podmínky pro obchod v rámci EU

Jako země se zanedbatelným rizikem TSE je k dnešnímu dni jako jediný členský stát EU uznáno pouze Rakousko. Dánsko, Švédsko a Finsko jsou členské státy, které mají Evropskou Komisí schválené vnitrostátní programy tlumení klusavky (scrapie).

Vzhledem k tomu, že k dnešnímu dni není v České republice žádné hospodářství ovcí nebo koz úředně uznáno jako hospodářství se zanedbatelným nebo kontrolovaným rizikem z pohledu scrapie, pro obchod v rámci EU platí níže uvedené podmínky, které jsou v souladu s přílohou VIII, kapitola A, oddíl A, bod 4 nařízení (ES) č. 999/2001.

Každá zásilka zvířat určena pro přesun do jiného členského státu musí být doprovázena veterinárním osvědčením (certifikát TRACES), které vystaví úřední veterinární lékař příslušné KVS.

1. Živé ovce a kozy zasílané z ČR do Rakouska, Dánska, Finska a Švédska:

- Na jatka** – bez omezení
- Na výkrm** – pouze ovce první rizikové skupiny (ARR/ARR), doloženo laboratorním vyšetřením, a která nepocházejí z hospodářství s nařízenými MVO z důvodu výskytu klusavky (scrapie). Kozy nelze vyvézt, jelikož všechna hospodářství koz v ČR jsou s neznámou nálezovou situací z pohledu klusavky. Pokud bude v budoucnu hospodářství přiznan status zanedbatelného rizika, lze z takovéhoto hospodářství zasílat zvířata na výkrm.
- Do chovu** – pouze ovce první rizikové skupiny (ARR/ARR), doloženo laboratorním vyšetřením, a která nepocházejí z hospodářství s nařízenými MVO z důvodu výskytu klusavky (scrapie). Kozy nelze vyvézt, jelikož všechna hospodářství koz v ČR jsou s neznámou nálezovou situací z pohledu klusavky. Pokud bude v budoucnu hospodářství přiznan status zanedbatelného rizika, lze z takovéhoto hospodářství zasílat zvířata do chovu.

V případě dovozu ovcí a koz z výše uvedených zemí do ČR platí (doloženo certifikátem TRACES):

- **Na jatka** – bez omezení
- **Na výkrm** – bez omezení
- **Do chovu** – zvířata z hospodářství, oblasti nebo celého státu se zanedbatelným rizikem z pohledu scrapie nebo pocházejí ze státu se schváleným vnitrostátním programem na tlumení klusavky; nebo se jedná o ovce první rizikové skupiny (ARR/ARR).

2. Živé ovce a kozy zasílané z ČR do ostatních členských států (např. DE, FR, UK, PL, SK...)

- Na jatka** – bez omezení
- Na výkrm** – bez omezení
- Do chovu** – pouze ovce první rizikové skupiny (ARR/ARR), doloženo laboratorním vyšetřením, a která nepocházejí z hospodářství s nařízenými MVO z důvodu výskytu klusavky (scrapie). Kozy nelze vyvézt, jelikož jsou všechna hospodářství v ČR s neznámou nálezovou situací z pohledu klusavky. Pokud bude v budoucnu hospodářství přiznan status zanedbatelného nebo kontrolovaného rizika, lze z takovéhoto hospodářství zasílat zvířata do chovu.

V případě dovozu ovcí a koz z výše uvedených zemí do ČR platí (doloženo certifikátem TRACES):

- **Na jatka** – bez omezení
- **Na výkrm** – bez omezení
- **Do chovu** – pouze zvířata pocházející z **hospodářství** se zanedbatelným nebo kontrolovaným rizikem nebo pocházejí z **oblasti** se zanedbatelným rizikem z pohledu scrapie, nebo se jedná o ovce první rizikové skupiny (ARR/ARR).

V případě, že KVS v průběhu kontroly na hospodářství zjistí, že jsou v reprodukci použita zahraniční zvířata bez potřebného certifikátu TRACES, nařídí opatření, která budou zahrnovat zákaz přesunu uvedených zvířat (bez certifikátu TRACES) a jejich potomstva z hospodářství. Zákaz bude platit až do doby, než chovatel doloží potřebný certifikát TRACES, který doloží jejich původ nebo všechna tato zvířata (včetně jejich potomstva) chovatel neodešle na jatka nebo do asanačního podniku. Možností eliminace zvířat je i domácí porážka. **V žádném případě tato zvířata a jejich potomstvo nesmí být přemístěna na jiné hospodářství a samotnému hospodářství, na kterém se nacházejí, nemůže být přiznan žádný status z pohledu rizika TSE.**

Doc. MVDr. Milan Malena, Ph.D.
ústřední ředitel

■ II. NÁRODNÍ ROMANOVSKÝ ŠAMPIONÁT ANEB ČESKÁ ROMANOVSKÁ OVCE DOBÝVÁ SVĚT

V sobotu 15. listopadu se na farmu v Tehově opět sjeli chovatelé romanovských ovcí z celé České republiky i z mnoha jiných zemí Evropy.

Klub chovatelů romanovských ovcí patří mezi jeden z mála aktivních klubů Svazu chovatelů ovcí a koz. Dvakrát ročně klub pořádá klubové výstavy, členové klubu se kromě toho ještě minimálně dvakrát ročně scházejí k řešení aktuálních záležitostí.

Česká romanovská ovce si díky vynikající práci našich chovatelů vydobyla skvělé jméno po celém světě. Je zřejmě jediným plemenem ovce, jehož velké množství plemenných jehnic a beranů se každoročně prodává z České republiky do zahraničí.

Druhému národnímu šampionátu tentokrát přálo o něco teplejší počasí než v loňském roce. Program začal v deset hodin dopoledne elitním nákupním trhem, kde proběhlo hodnocení zevnějšku 35 mladých beránků před jejich zařazením do plemenitby. Většina těchto beránků se v odpoledních hodinách zúčastnila i národního šampionátu. Šampionem elitního nákupního trhu se stal beran číslo CZ72944021 chovatele Josefa Šlejtra.

Po elitním nákupním trhu byla kratičká pauza na oběd, při které se zároveň i čile obchodovalo. Zahraniční i čeští zájemci si vybírali z předváděných beranů budoucí plemenníky do svých stád. Vzduchem se nesla angličtina, chorvatština, srbština, maďarština a v neposlední řadě i čestina. Nelze nezmínit, že vzduchem poletovala i typická vůně jehněčího kotlíku a dalšího skvělého občerstvení, které bylo pro návštěvníky na farmě přichystáno.

První kategorií šampionátu byly mladé plemence ve věku 6 – 12 měsíců. Celkem bylo v této kategorii předvedeno 18 mladých plemenic. Šampionkou se stala jehnice číslo CZ88820932 po otci linie Ramon chovatele Jiřího Denka (kat. 12), druhé místo obsadila jehnice z chovu pana Mirka Vjatera s ušním číslem CZ91257921 (otec linie Rarach, kat. 14) a na třetím místě se umístila jehnička číslo CZ89509972 chovatele Libora Dobeše (otec linie Rebel, kat. 10).

Druhou, v letošním roce poprvé vyhlášenou kategorií, byly starší plemence – bahnice ve věku 12 měsíců a starší. V této skupině bylo předvedeno 13 plemenic, národní šampionkou se stala tříletá bahnice číslo CZ67641921 chovatele Petra Zajíčka (kat. 30), druhé místo obsadila pětiletá bahnice číslo CZ47787921 pana Mirka Vjatera (kat. 31) a třetí místo teprve roční ovce číslo CZ41010962 chovatele Petra Maláška (kat. 23).

Neméně kvantitativně, ale bez újmy na kvalitě, byla obsazena kategorie starších beranů – ve věku nad 12 měsíců. Kategorie se vesměs účastnili samí plemenní berani s již přiděleným státním registrem. Národním šampionem se stal rok a půl starý beran linie Ruslan, ušní číslo CZ55944053,

státní registr RUS-12, chovatelky a majitelky Michaely Kvisové (kat. 66). Není bez zajímavosti, že tento beran získal v loňském roce, ve věku 8 měsíců, na 1. národním šampionátu titul vicešampiona mladších beranů. Druhým beranem v pořadí se stal již osmiletý beran číslo CZ24012021, státní registr ROS-125, chovatele Mirka Vjatera (kat. 71) a třetím dvouletý beran číslo CZ60674021, státní registr ROH-028, majitele Josefa Koudelky z chovu Petra Zajíčka (kat. 69).

Nejobsazenější kategorií byla, stejně jako v loňském roce, kategorie mladších beranů ve věku 6 – 12 měsíců. Celkem bylo předvedeno ve čtyřech základních kolech 30 beránků, z nichž se vždy první dva jedinci z každého kola kvalifikovali do finále. Finále se tedy zúčastnilo osm beranů. Shodou okolností těchto osm beranů pocházelo pouze od dvou chovatelů – čtyři berani z chovu Josefa Šlejtra, čtyři berani z chovu Michaely Kvisové. Po dlouhém zvažování byl posuzovatelem, Ing. Vítem Marešem, vyhlášen národním šampionem pro rok 2014, za zvuků árie Nessum dorma z opery Turandot autora Giacoma Pucciniho, beran linie Romi, ušní číslo CZ72944021, chovatele Josefa Šlejtra (kat. 39).

Vicešampionem se stal beran linie Rekrut číslo CZ60986053 chovatelky Michaely Kvisové (kat. 60) a třetím v pořadí se stal další beran, syn loňského národního šampiona mladších beranů, z chovu Josefa Šlejtra, tentokrát linie Relik, ušního čísla CZ72942021 (kat. 38).

V průběhu dne většina mladých beránků našla nové majitele, mnoho jich odjelo či bude odjíždět do zahraničí. Je jisté potěšující, že „česká“ romanovská ovce je ve světě velmi žádaná, o čemž svědčí každoroční vývozy mnoha desítek či stovek plemenných jehnic a beránků do mnoha zemí Evropy a Asie.

Ráda bych touto cestou ještě jednou poděkovala našim sponzorům - firmě Agrotrans a.s., která každého z umístěných chovatelů obdarovala báječnými věcnými cenami (pozn. autorky - ještě jednou díky za zlaté vidle, slouží opravdu skvěle :-), firmě Jamenská a.s., která darovala vítězům minerální lizy a panu Bohunkovi za peněžité dar. Poděkování jistě patří i Svazu chovatelů ovcí a koz za finanční podporu celé akce a jmenovitě panu Vítu Marešovi, který se opět skvěle zhostil role posuzovatele všech ovcí a vydržel s námi až do podvečerních hodin. Děkujeme také studentům střední zemědělské školy Benešov za předvádění zvířat. V neposlední řadě patří jistě poděkování i Petru Zajíčkovi, majiteli farmy Tehov, kde se celá akce konala, za dobrou organizaci a výborné zázemí. Díky patří samozřejmě i zúčastněným členům klubu chovatelů romanovských ovcí za nasazení, čas a báječný elán – bez vás všech by se taková skvělá akce nikdy nedala zorganizovat.

Třešinkou na dortu byla báječná tombola pod taktovkou paní Víznerové, ze které si šťastní výherci odnášeli nejen láhve medu a slivovice, ale i živého kohouta a hlavní cenou tomboly byla dokonce živá husa.

Celá akce končila v pozdních odpoledních hodinách a unavení, ale spokojení chovatelé i návštěvníci se rozjeli zpět směrem k domovům do různých koutů celé Evropy....

*Michaela Kvisová
Klub chovatelů romanovských ovcí*

Plemeno	Sušina tuku prostá (TPS)		Sušina (S)	
	Protein + laktóza + popel (0,61%)		TPS + Tuk	
	(%)	kg	(%)	kg
lacaune	11,33	31,04	18,67	51,16
šumavská	10,61	12,41	18,13	21,21
východofrišká	10,95	30,44	17,06	47,43
kříženci a ostatní	11,11	13,33	18,24	21,89
ČR	11,06	24,11	17,64	38,46

Takto odvozené hodnoty sušiny a TPS se již výrazně přibližují hodnotám, na něž se pan profesor Horák právem odkazuje. Rozhodně nejsou tak podezřelé jako ty publikované ve Zpravodaji SCHOK v ČR č. 1/2014.

Ing. Pavel Kopunecz, vedoucí odboru laboratoří, ČMSCH a.s.

Poznámka: Na základě tohoto upozornění jsme změnilí uvádění obsahu tuku prosté sušiny pomocí výpočtu, který vychází ze zjištěných obsahů bílkovin a laktózy mléka. K uváděné chybě docházelo při výpočtu z dosažitelných dat, která přebíráme z laboratoří ČMSCH a.s., ve kterých hodnoty tuku prosté sušiny u některých zvířat nebyly uvedeny. Také jsme tento údaj chybně označovali jako sušina.

Ing. Vít Mareš

METODIKA KONTROLY ZDRAVÍ ZVÍŘAT A NAŘÍZENÉ VAKCINACE NA ROK 2015

V souladu s § 44 odst. 1 písm. d) zákona č. 166/1999 Sb., o veterinární péči a o změně některých souvisejících zákonů (veterinární zákon), ve znění pozdějších předpisů, stanovuje Ministerstvo zemědělství povinné preventivní a diagnostické úkony k předcházení vzniku a šíření nálezů a nemocí přenosných ze zvířat na člověka, jakož i k jejich zdočování, které se provádějí v příslušném kalendářním roce, a určuje, na které z nich a v jakém rozsahu se poskytují příspěvky z prostředků státního rozpočtu.

Ovce

EpC100 BRUCELOZA OVCÍ A KOZ (B. melitensis) – VyLa - sérologické vyšetření (RBT + RVK)

Plemenní licentovaní berani 1 x ročně. Seznam plemenných licentovaných beranů poskytne SCHOK a Dorper Asociace cz.

EpC111 BRUCELOZA OVCÍ A KOZ (B. melitensis) – VyLa - sérologické vyšetření (RBT)

V hospodářstvích (stádech) s tržní produkcí mléka nebo v nichž se provádí kontrola užitkovosti, se vyšetření provádí 1x ročně. Do reprezentativního počtu zvířat se zařazuje 25 % samičích zvířat (všech plemen) starších 12 měsíců nebo jsou v laktaci, a to nejméně 50 samičích zvířat (je-li v hospodářství méně než 50 zvířat, musí být vyšetřena všechna starší 12 měsíců, nebo která jsou v laktaci) a všichni nekastrovaní samci starší 6 měsíců.

EpC120 BRUCELOZA OVCÍ A KOZ (B. melitensis) – VyLa - sérologické vyšetření (RBT + RVK)

Všechny zmetalky – (jeden odběr) odběr se provede bezprostředně po zmetání.

EpC130 BRUCELOZA OVCÍ A KOZ (B. melitensis) – VyLa (P + BV)

Při podezření nakažení se vyšetřují zmetci, případně plovodové obaly, jestliže matka je neznámá. KVS SVS určí rozsah vyšetření.

EpC310 GENOTYPIZACE - STANOVENÍ GENOTYPU PRIONOVÉHO PROTEINU – VyLa (Real Time PCR, analýza meetingové křivky)

Zvířata v rámci šlechtitelského programu podle jednotlivých plemen vybraných SCHOK a Dorper Asociace cz. ÚVS SVS určí rozsah vyšetření.

EpC311 GENOTYPIZACE - STANOVENÍ GENOTYPU PRIONOVÉHO PROTEINU – VyLa (Real Time PCR, analýza meetingové křivky)

Vzorek 100 ks poražených, uhynulých, utracených a živých ovcí v souladu s přílohou III. Nařízení Rady a EP (ES) č. 999/2001. ÚVS SVS určí rozsah vyšetření.

EpC312 GENOTYPIZACE - STANOVENÍ GENOTYPU PRIONOVÉHO PROTEINU – VyLa (Real Time PCR, analýza meetingové křivky)

Vzorek se bere od 3 % základního stáda v průběhu roku u poražených, uhynulých, utracených nebo živých ovcí a beranů v chovech s uznaným statusem odolnosti vůči TSE.

EpC313 GENOTYPIZACE - PATERNITA – VyLa (Fragmentační analýza DNA)

Vzorek se odebírá od plemenných zvířat chovatele (beránci) vybraných SCHOK a Dorper Asociace cz nebo od zvířat z hospodářství chovatele, který požádal KVS SVS o uznání statusu chovu odolnosti vůči TSE – úroveň II – (odebírání se 3 % základního stáda). Hospodářství musí být prosté Maedi-Visna na základě negativního sérologického vyšetření z roku 2014. V případě, že se jedná o nové hospodářství v kontrole užitkovosti, bude do parentity zařazeno až po negativním sérologickým vyšetření na Maedi – Visna. Uvedené kritérium se netýká hospodářství v kontrole užitkovosti s chovem plemene Šumavská ovce. Pozitivní hospodářství na Maedi – Visna může být do parentity zařazeno až po ozdravení a na základě rozhodnutí příslušné KVS SVS. ÚVS SVS určí rozsah vyšetření.

EpC320 TSE - KLUSAVKA
– *VyLa (P + RT + HI + BV)*

Uhynulá nebo utracená zvířata vykazující změnu chování nebo příznaky postižení nervového systému, neléčená nebo jejichž léčení není účinné v souladu s přílohou III. nařízení Rady a EP (ES) č. 999/2001.

EpC322 TSE - KLUSAVKA
– *VyLa (RT)*

Uhynulá nebo utracená zvířata nevykazující změnu chování nebo příznaky postižení nervového systému, v souladu s přílohou III. nařízení Rady a EP (ES) č. 999/2001.

EpC400 MAEDI-VISNA
– *VyLa - sérologické vyšetření (ELISA)*

Hospodářství musí být prosté na základě negativního vyšetření z roku 2014 anebo se jedná o nové hospodářství zařazené do kontroly užitkovosti, respektive již ozdravené hospodářství. Pozitivní hospodářství z předchozích let může být do monitoringu zařazeno až po ozdravení a na základě rozhodnutí příslušné KVS SVS. Seznam hospodářství v kontrole užitkovosti poskytne SCHOK a Dorper Asociace cz. V hospodářstvích (stádech) v nichž se provádí kontrola užitkovosti, se vyšetření provádí 1x ročně. Do reprezentativního počtu zvířat se zařazuje 25 % samicích zvířat (všech plemen) starších 12 měsíců nebo jsou v laktaci, a to nejméně 50 samicích zvířat (je-li v hospodářství méně než 50 zvířat, musí být vyšetřena všechna starší 12 měsíců, nebo která jsou v laktaci) a všichni nekastrovaní samci starší 6 měsíců.

EpC653 KATARÁLNÍ HOREČKA OVCÍ - BLUETONGUE
– *VyLa - sérologické vyšetření - (ELISA)*

Monitoring v souladu s přílohou I nařízení Komise 1266/2007 (ES) o prováděcích předpisech ke směrnici Rady 2000/75/ES, co se týče tlumení, sledování, dozoru a omezení přesunu některých druhů zvířat vnímavých druhů ve vztahu ke katarální horečce ovcí. Rozsah vyšetření stanoví ÚVS SVS.

EpC701 Q HOREČKA
– *VyLa - sérologické vyšetření - (ELISA)*

Všechny zmetalky – (jeden odběr) odběr se provede bezprostředně po zmetání.

■ Kozy

EpD100 TUBERKULÓZA
– *Adg - jednoduchá tuberkulinace (Bovitubal)*

V hospodářstvích (stádech) s tržní produkcí mléka se vyšetřuje jedenkrát ročně 25% samicích zvířat (všech plemen) starších 12 měsíců, a to nejméně 50 samicích zvířat (je-li v hospodářství méně než 50 zvířat, musí být vyšetřena všechna).

EpD200 BRUCELOZA OVCÍ A KOZ (B.melitensis)
– *VyLa - KS (RBT + RVK)*

Všechny zmetalky – (jeden odběr) odběr se provede bezprostředně po zmetání.

EpD210 BRUCELOZA OVCÍ A KOZ (B.melitensis)
– *VyLa - KS (RBT + RVK)*

Plemenní licentovaní kozlí 1x ročně. Seznam plemenných licentovaných kozlí poskytne SCHOK.

EpD221 BRUCELOZA OVCÍ A KOZ (B.melitensis)
– *VyLa - sérologické vyšetření (RBT)*

V hospodářstvích (stádech) s tržní produkcí mléka nebo v nichž se provádí kontrola užitkovosti, se vyšetření provádí 1x ročně. Do reprezentativního počtu zvířat se zařazuje 25 % samicích zvířat (všech plemen) starších 12 měsíců nebo jsou v laktaci, a to nejméně 50 samicích zvířat (je-li v hospodářství méně než 50 zvířat, musí být vyšetřena všechna starší 12 měsíců nebo která jsou v laktaci) a všichni nekastrovaní samci starší 6 měsíců.

EpD230 BRUCELOZA OVCÍ A KOZ (B.melitensis)
– *VyLa (P + BV)*

Při podezření nakažení se vyšetřují zmetci, případně plové obaly, jestliže matka je neznámá. KVS určí rozsah vyšetření.

EpD310 TSE – KLUSAVKA
– *VyLa (P + RT + HI + BV)*

Uhynulá nebo utracená zvířata vykazující změnu chování nebo příznaky postižení nervového systému, neléčená nebo jejichž léčení není účinné v souladu s přílohou III. Nařízení Rady a EP (ES) č. 999/2001.

EpD312 TSE – KLUSAVKA
– *VyLa (RT)*

Uhynulá nebo utracená zvířata nevykazující změnu chování nebo příznaky postižení nervového systému, v souladu s přílohou III. nařízení Rady a EP (ES) č. 999/2001.

EpD400 ARTRITIDA A ENCEFALITIDA KOZ
– *VyLa - sérologické vyšetření (ELISA)*

Hospodářství musí být prosté na základě negativního vyšetření z roku 2014 anebo se jedná o nové hospodářství zařazené do kontroly užitkovosti, respektive již ozdravené hospodářství. Pozitivní hospodářství z roku 2014 může být do monitoringu zařazeno až po ozdravení a na základě rozhodnutí příslušné KVS SVS. Seznam hospodářství v kontrole užitkovosti poskytne SCHOK. V hospodářstvích (stádech) v nichž se provádí kontrola užitkovosti, se vyšetření provádí 1x ročně. Do reprezentativního počtu zvířat se zařazuje 25 % samicích zvířat (všech plemen) starších 12 měsíců nebo jsou v laktaci, a to nejméně 50 samicích zvířat (je-li v hospodářství méně než 50 zvířat, musí být vyšetřena všechna starší 12 měsíců, nebo která jsou v laktaci) a všichni nekastrovaní samci starší 6 měsíců.

EpD701 Q HOREČKA
– *VyLa - sérologické vyšetření - (ELISA)*

Všechny zmetalky – (jeden odběr) odběr se provede bezprostředně po zmetání.

■ POKYN STÁTNÍ VETERINÁRNÍ SPRÁVY K PROVÁDĚNÍ GENOTYPIZACE A PARENTITY V CHOVECH OVCÍ V ROCE 2015

Genotypizace

Zvířata (ovce) zařazené do genotypizace musí pocházet z hospodářství zařazených do kontroly užitkovosti (dále jen „KU“). Seznamy hospodářství, ze kterých lze zvířata genoty-

povat jsou uvedena v příloze tohoto dopisu. Seznamy budou čtvrtletně aktualizovány Svazem chovatelů ovcí a koz (dále jen „SCHOK“) a Dorper asociací a aktuální verze budou k dispozici na Portálu SVS v sekci zdraví zvířat - TSE - 2015. Zvířata, která dle ušních čísel nepocházejí z hospodářství uvedených v seznamech, nesmí být zařazena do genotypizace na náklady státu.

Laboratorní vyšetření provádí pouze Státní veterinární ústav Jihlava (dále jen „SVÚ Jihlava“). Vzorky na vyšetření musí být doprovázeny odpovídající a úplně vyplněnou objednávkou na genotypizaci ovcí, která je přílohou tohoto dopisu a je k dispozici na Portálu SVS v sekci zdraví zvířat - TSE - 2015.

Cena jednoho vyšetření (genotypizace) je stanovena na 900 Kč dle sazebníku státního příspěvku na laboratorní diagnostiku (dále jen „sazebník“). Náklady za provedené vyšetření bude SVÚ Jihlava vykazovat KVS.

a) kód EpC310 – SCHOK a Dorper Asociace zpracují seznamy zvířat dle individuálních identifikačních čísel (jehnice, bahnice, beránci a berani), určených ke genotypizaci, v rámci šlechtitelského programu. K zaslání seznamů byl zpracován formulář „šlechtitelský program – genotypizace ovcí.xls“, který je přílohou tohoto dopisu.

Seznamy mladých beránků (mladší 12 měsíců) určených k genotypizaci zasláá SCHOK a Dorper asociace přímo do SVÚ Jihlava. SVÚ Jihlava v souladu s MKZ vyšetří pouze beránky, kteří pocházejí z hospodářství uvedených v seznamech hospodářství v KU. Vyšetření beránků z jiných hospodářství, než jsou v seznamech, může být provedeno pouze na náklady chovatele.

Seznamy starších zvířat (berani a jehnice) u kterých nebyl v minulosti stanoven genotyp a seznamy mladých jehniček SCHOK a Dorper asociace zašlou elektronicky na Ústřední veterinární správu (dále jen „ÚVS“) na email: m.benka@svscr.cz. ÚVS v IZR prověří uvedená identifikační čísla hospodářství a vybraných zvířat. Seznam prověřených žádostí ÚVS následně zašle na KVS. KVS zajistí, dle zaslaných seznamů, vyplnění objednávek laboratorního vyšetření na genotypizaci a zašle je na SVÚ Jihlava.

SVÚ Jihlava nebude provádět vyšetření na genotypizaci u těch ovcí, která budou mít v objednávkách laboratorního vyšetření na genotypizaci zaškrtnutou kolonku „potomek R1“. Tuto poznámku budou SCHOK a Dorper asociace uvádět ve formulářích „šlechtitelský program – genotypizace ovcí.xls“ a to u těch zvířat, kterých oba rodiče mají genotyp ARR/ARR (první riziková skupina). Krev těchto ovcí bude na SVÚ Jihlava uskladněna pro potřeby stanovení parentity.

b) kód EpC311 – KVS zajistí odběry krve a provedení genotypizace u namátkově vybraných ovcí v souladu s přílohou III, kapitolou A. odst. 8.2 nařízení (ES) č. 999/2001. V tomto případě se na jatkách nebo v asanačních podnicích odebírají maximálně dvě zvířata ze stejného hospodářství. Vzorek krve pro vyšetření je možno odebrat od poražených, utracených nebo uhynulých ovcí. V průběhu roku 2015 je potřeba vyšetřit alespoň 100 kusů zvířat.

c) kód EpC312 – Dle dopisu ÚVS č. j. 2009/4826/SVS ze dne 16. 11. 2009 (Uznání statusu odolnosti vůči TSE u stáda ovcí) KVS zajistí v průběhu roku odběr vzorků od 3 % zvířat základního stáda v hospodářství, které má doklad o uznání statusu odolnosti k TSE. Vzorek krve pro vyšetření je možno odebrat od poražených, utracených, uhynulých nebo živých bahnic nebo beranů.

Parentita

V rámci MKZ je pod kódem EpC313 zařazeno stanovení genetického profilu zvířat – parentity u ovcí (dále jen „vyšetření“). Cílem vyšetření je určit, zda je beránek skutečně potomkem rodičů, kteří jsou deklarováni jako rodiče.

Vyšetření provádí pouze SVÚ Jihlava. Cena jednoho vyšetření (stanovení genetického profilu jednoho jedince) je dle sazebníku stanovena na 1 200 Kč.

Materiálem pro vyšetření je nesrážlivá krev, odebraná stejným způsobem jako pro genotypizaci. Pro vyšetření budou využity vzorky krve, které již byly odebrány pro genotypizaci, protože na SVÚ Jihlava se tyto vzorky krve uchovávají a mohou být proto použity pro další analýzy. Odběr vzorků krve je na náklady chovatele.

Požadavky na beránky určených k parentitě:

- beránek musí mít vyhovující genotyp v souladu se schváleným šlechtitelským programem;
- pokud se u daného plemene ovcí stanovují plemenné hodnoty, tak tyto musí být před podáním žádosti na parentitu stanoveny a jejich hodnota musí vyhovovat parametrům plemenných zvířat v souladu se schváleným šlechtitelským programem;
- beránek musí být vybrán jako potencionální plemenné zvíře a určen k nákupním trhům v České republice. Beránci, kteří nejsou určeni k nákupním trhům v ČR, ale jsou určeni pro obchod v rámci EU nebo export do třetích zemí jsou ze stanovení parentity vyloučeni;
- beránek musí pocházet z hospodářství zařazeného do KU, které bylo v roce 2013 a/nebo 2014 vyšetřeno s negativním výsledkem na Maedi-Visna. V případě nově zařazeného hospodářství do KU musí být nejdříve provedeno vyšetření dle kódu EpC400 s negativním výsledkem, až pak může být zaslaná žádost na stanovení parentity. Výjimku má plemeno Šumavská ovce, kdy beránci tohoto plemena, kteří jsou určeni k stanovení parentity mohou pocházet z hospodářství s pozitivním vyšetřením na Maedi-Visna;
- na SVÚ Jihlava musí být k dispozici krev matky i otce beránka. Pokud krev jednoho nebo obou deklarovaných rodičů uvedených na žádosti není na SVÚ Jihlava k dispozici, tak po obdržení informace z SVÚ Jihlava může chovatel do 10 pracovních dnů chybějící krev na SVÚ Jihlava doručit. V opačném případě nebude parentita stanovena a beránek bude z žádosti vyloučen;
- beránek nesmí být potomkem rodičů s alelou VRQ.

Výběr beránků, kteří splňují výše uvedené požadavky, provádí SCHOK a Dorper Asociace. K zaslání seznamů beránků byl zpracován formulář „parentita – chovatel.xls“, který je přílohou tohoto dopisu. Seznam beránků SCHOK a Dorper asociace zašlou na ÚVS na email: m.benka@svscr.cz, kde budou náhodně vybraná identifikační čísla zvířat a hospodářství prověřena v IZR. Seznam prověřených žádostí ÚVS zašle na KVS. KVS zajistí, dle zaslaných seznamů beránků, vyplnění objednávek laboratorního vyšetření na parentitu, respektive zajistí zaslání seznamů beránků na SVÚ Jihlava. Formulář „objednávka laboratorního vyšetření ovcí na ověření původu“ je přílohou tohoto dopisu.

Náklady za provedené vyšetření bude SVÚ Jihlava vykazovat KVS.

Výsledkem vyšetření může být potvrzení, že zvíře je skutečným potomkem obou deklarovaných rodičů, nebo jenom jednoho z nich anebo není potomkem žádného z deklarovaných rodičů. Výsledek vyšetření SVÚ Jihlava zašle na příslušnou KVS, která o vyšetření žádala a na SCHOK nebo Dorper asociace.

Vzhledem k tomu, že toto vyšetření nemá žádný význam z hlediska kontroly šíření nálezů v ČR je proto veškeré vyhodnocování výsledků vyšetření, vyvozování důsledku a případné ukládání opatření vůči chovateli plně v kompetenci SCHOK nebo Dorper asociace.